

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА Економічної теорії і права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

» жовтень 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія економічного аналізу

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Менеджмент та адміністрування»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробники Кірієнко Ольга Миколаївна, Коваленко Ольга Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічний аналіз є важливим елементом в системі управління виробництвом, основою розробки науково обґрунтованих управлінських рішень та інструментом контролю за їх виконанням. В курсі «Теорія економічного аналізу» розглядаються теоретичні основи сучасного економічного аналізу, його метод і методологія, організація інформаційного забезпечення, формуються вміння використовувати як економіко-логічні (традиційні), так і сучасні економіко-математичні методи і моделі для вивчення економіки підприємства.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	16			16
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	22			22
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсового проекту або роботи	-			-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	18			18
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування у студентів системи знань, необхідних для дослідження економіки підприємств виробничої та невиробничої сфери, об'єктивної оцінки і прогнозу їх господарської діяльності; теоретична і практична підготовка з наукових основ економічного аналізу, його методу та методології; формування вмінь використання економіко-логічних та економіко-математичних методів і моделей.

Завдання дисципліни: вивчення наукових основ і принципів економічного аналізу; використання методів економічного аналізу для вивчення виробничо-фінансової діяльності підприємств; визначення шляхів підвищення ефективності господарювання; використання результатів аналізу для прийняття обґрунтованих економічних рішень.

Пререквізити дисципліни: «Вища математика», «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Статистика».

Постреквізити дисципліни: «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік», «Менеджмент», «Логістика» «Методи прийняття управлінських рішень».

Компетентності: **ЗК1** Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. **ЗК2** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між соціально-економічними явищами та процесами. **ЗК6.** Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації. **СК4.** Здатність планувати діяльність організації в ресурсному та часовому просторі. **СК11,** Здатність використовувати системний підхід до вивчення структури та поведінки економічних систем з метою здійснення їх об'єктно-орієнтованого моделювання. **СК13.** Уміння здійснювати діагностику діяльності підприємств, ідентифікувати та управляти витратами, визначати фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність. **СК14.** Здатність забезпечувати розвиток підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір на основі побудови ефективного механізму управління та запобігання загроз і зниження ступеня ризику діяльності на міжнародному ринку.

Заплановані результати навчання. **РН1.** Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для ефективного управління організацією. **РН2.** Ідентифікувати, аналізувати й структурувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення та забезпечувати умови їх реалізації. **РН5.** Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень, критично оцінювати їхні наслідки в умовах невизначеності та ризику **РН9.** Демонструвати навички оптимізації управління ресурсами та закупівлями підприємств. **РН13.** Здійснювати діагностику діяльності підприємства, ідентифікувати та управляти витратами, визначати фінансовий стан підприємства та його конкурентоспроможність.

Методи навчання пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, метод стимулювання навчальної діяльності, контролю і самоконтролю, частково-пошуковий (евристичний), опосередкованого керівництва, дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади економічного аналізу					
Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	12	2	2		8
Метод і методика економічного аналізу.	12	2	2		8
Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	24	4	4		16
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8		32

Змістовий модуль 2. Економіко-логічні та економіко-математичні методи економічного аналізу					
Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	28	4	2		12
Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.	12	2	2		8
Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	42	8	6		28
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	2
2	Метод і методика економічного аналізу.	2
3,4	Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	4
5,6	Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	4
7	Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.	2
8	Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	2
	ВСЬОГО:	16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Наукові основи економічного аналізу. Зміст, предмет та завдання економічного аналізу.	2
2	Метод і методика економічного аналізу.	2
3,4	Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.	4
5	Економіко-математичні методи та моделі в економічному аналізі.	2
6	Інформаційне забезпечення та організація економічного аналізу . Види економічного аналізу та основи їх класифікації.	2
7	Система комплексного економічного аналізу і пошук резервів виробництва.	2
	ВСЬОГО:	14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	22

підготовка до контрольних заходів	20
виконання курсового проекту або роботи	-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:.....	18
Сучасні автоматизовані інформаційні системи та їх використання в економічному аналізі й управлінні	4
Основи аналізу показників виробничо-фінансової діяльності підприємства	8
Системний підхід до аналізу господарської діяльності.	6
ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є письмовий, поточне усне опитування, тестування, розв'язування практична перевірка .

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З розрахунку 100 балів оцінюється контрольна робота як першого так і другого поточного контролю за змістовими модулями.

Критерії оцінки змістового контролю

З дисципліни передбачено 2 контролі за змістовими модулями. Форма контролю – письмова контрольна робота. Структура кожної контрольної роботи складається з 3-х типів завдань:

- 1 – Теоретичне питання
- 2 – 5 тестів,
- 3 – 2 задачі.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, виконуючи кожен контрольну роботу, становить – 100 балів. Відповідно до структури та складності кожне завдання оцінюється у:

- перше - 30 балів;
- друге - 20 балів;
- третє - 50 балів;

Теоретичне питання оцінюється у 30 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом. При цьому виклав матеріал логічно, послідовно, самостійно, продемонстрував вміння робити узагальнення, висновки.

В межах від 25 до 29 балів за теоретичне питання студент отримує у разі, якщо відображена структура питання, названі основні терміни, але не надані їх визначення, не розкритий їх зміст.

Якщо у відповіді допущено помилки студент отримує 15-24 бали.

Якщо студент на половину відповідає на теоретичне питання – 6-14 балів

Якщо студент визначає окремі фрагменти питання, не розкриваючи їх суті він отримує 1 - 5 балів.

Якщо питання зовсім не розкрито, або студент неправильно зрозумів його суть і дає відповідь, яка не стосується цього питання, він отримує 0 балів.

Кожна правильна відповідь на друге (тестове) завдання оцінюється у 4 бали.

Кожна задача оцінюється у :

- 25 балів, якщо задача розв'язана повністю та зроблені відповідні висновки;
- 15 -24 балів, якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив незначну помилку у розрахунках чи не зробив висновки.

- 10-15 балів - студент написав формули, за якими розв'язується задача, але допустив помилки у розрахунках та не зробив висновки.
- 1-10 балів - студент не встиг зробити розрахунки за наявності формул.

Задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід розв'язання задачі та зробити необхідні розрахунки. Він отримує 0 балів за задачу.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середня арифметична змістового модуля 1 та змістового модуля 2.

Порядок зарахування пропущених занять. Щоб відпрацювати пропущені лекції обов'язково необхідно надати конспект лекції викладачеві. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати в усній формі під час поточних консультацій викладача. Пропущену або не виконану контрольну роботу необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андреева Г. І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Г.І. Андреева. – К.: Знання, 2008. — 263 с.
2. Івахненко, В. М. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. /В.М. Івахненко. – К.: КНЕУ, 2006.– 232 с.
3. Купалова, Г. І. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Г. І. Купалова. — К.: Знання, 2008. — 639 с.
4. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підруч. /Є.В. Мних. – К.: Знання, 2011. — 630 с.
5. Організація і методика економічного аналізу: Навчальний посібник / Г.І. Андреева, В.А. Андреева. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
6. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. /Г.В. Савицька. – 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007.– 668 с.
7. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. / Є. К. Бабець, М. І. Горлов, С. О. Жуков, В. П. Стасюк ; МОН України. – К. : ВД Професіонал, 2007. – 384 с.
8. Чебан, Т. М. Теорія економічного аналізу : Навч. посіб. / Т. М. Чебан, Т. А. Калінська, І. О. Дмитрієнко ; За ред. А.Є.Труша; МОН України, Херсонський держ. техн. ун-т. — К. : Центр навч. літ, 2003. — 214 с.
9. Чигринська, О. С. Теорія економічного аналізу [Текст] : навчальний посібник для студентів вузів / О. С. Чигринська, Т. М. Власюк ; Київський національний університет технології та дизайну. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 232 с.
10. Шеремет А.Д. Теория экономического анализа /А.Д. Шеремет. - М.:ИНФРА-М, 2011. – 352 с.

Допоміжна

1. Економічний аналіз: підруч. / З. С Мошенський, О. В. Олійник; відп. ред Ф. Ф. Бутинець. – 2-ге вид., доповн. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2007. — 704 с.
2. Багров, В.П. Економічний аналіз: навч. посіб. / В.П. Багров, Багров. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160с.
3. Басовский Л.Е. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности / Л.Е. Басовский, А.М. Лунева, А. Л. Басовский. - М.: Инфра-М, 2008. - 222 с.
4. Булатів А.С. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / А.С. Булатів. - К.: Знання, 2007. – 408 с.
5. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
6. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. Для самост. вивч. дисц. / В.М. Івахненко, М.І. Горбаток. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2005. - 302 с.

7. Кармазін, В. А. Економічний аналіз: практикум / В. А. Кармазін, О.М. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
8. Кіндрацька, Г. І. Економічний аналіз: підруч. / Г. І., Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній; за ред. проф. А. Г. Загороднього. – К.: Знання, 2008. — 487 с.
9. Мельник В. М. Основи економічного аналізу. навч. посіб. / В.М. Мельник. – К.: Кондор, 2009 — 128 с.
10. Мочаліна, З.М. Економічний аналіз (модульний варіант) / З.М. Мочаліна, В.Т. Плакіда, А.Є. Ачкасов. - Харків: ХНАМГ, 2007 – 408 с.
11. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підручник / П.Я. Попович. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.:Знання, 2008. - 630 с.
12. Приймак, В. І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посіб. / В І Приймак. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 296 с.
13. Прокопенко, І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посіб. / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 430 с.
14. Серединська В. М. Теорія економічного аналізу: Підручник / В.М. Серединська, О.М. Загородня, Р.В. Федорович. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. — 324 с.
15. Шеремет, О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. О. Шеремет. – МОН України, НУХТ. – К. : Міленіум, 2011. – 196 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
3. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>.
4. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.
5. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.
6. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uasaa.org>.
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuy.gov.ua>.

Розробники _____ (О. М. Кірієнко)

_____ (О. А. Коваленко)

Гарант освітньої програми _____ (В. Т. Вечеров)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економічної теорії і права
 Протокол від «2» жовтня 2019 року № 3